

■ Hosté VII. sjezdu	str. 5
■ Anketa k VII. sjezdu	str. 6
■ Vedení NeRV informuje	str. 9
■ O výchově a vzdělávání	str. 10
■ O zdraví...	str. 11
■ Blahopřejeme	str. 12

Mgr. Martin Malý, předseda OSŽ

Mgr. MARTIN MALÝ BYL ZVOLEN DO ČELA OSŽ

Na jednání VII. sjezdu, který se konal ve dnech 10. a 11. listopadu, patřila k jednomu z hlavních bodů jednání volba předsedy OSŽ na další čtyřleté období. Vzhledem k tomu, že byli, jak už jsme dříve avizovali na stránkách našeho magazínu, tři kandidáti a žádný z nich ne získal nadpoloviční většinu, proběhla volba předsedy OSŽ dvoukolově. Celkem bylo vydáno 218 hlasovacích lístků, 218 jich bylo odevzdáno, platných hlasů bylo 214. První kolo volby zbavilo veškerých ambicí dosavadního předsedu Bc. Jaroslava Pejšu. Ve druhém kole získal Mgr. Martin Malý 111 hlasů, tj. 51,87 %, Vladislav Vokoun 103 hlasů, tj. 48,13 %.

Pokračování na str. 2

Bc. Renata Dousková, místopředsedkyně OSŽ, předsedkyně NeRV OSŽ

VII. SJEZD OSŽ POTVRDIL DO FUNKCE MÍSTOPŘESEDKYNĚ Bc. RENATU DOUSKOVOU

VII. sjezd OSŽ potvrdil do funkce místopředsedkyně Odborového sdružení železničářů dosavadní tajemnici Nedrážního republikového výboru OSŽ Bc. Renatu Douskovou, současně se tím ujala i vykonávání funkce předsedkyně Nedrážního republikového výboru OSŽ a automaticky je členkou Představenstva OSŽ a rovněž členkou Ústředí OSŽ.

Paní místopředsedkyně Odborového sdružení železničářů dovolte, abych Vám v úvodu našeho rozhovoru poblahopřál k potvrzení této funkce, na kterou vás v první polovině tohoto roku navrhli delegáti Konference nedrážních základních

Pokračování na str. 3

Miroslav Novotný, dosavadní místopředseda OSŽ a předseda NeRV OSŽ, v současnosti člen Ústředí OSŽ

PÁR SLOV MIROSLAVA NOVOTNÉHO „NA ROZLOUČENOU“

MOTTO: Věk se nedá zastavit. Je jako malé triko. Stále leze nahoru.

Nastal čas, kdy je potřeba se rozloučit. Toto „rozloučení“, je plně veselých vzpomínek na neopakovatelné chvíle, které jsem prožil s Vámi, kamarády a přáteli – odboráři na společných akcích a jednáních, ale i ostatními zaměstnanci železničních i odčleněných firem. Je třeba zdůraznit, že se jednalo o činnost a práci, která mě naplňovala po celých 20 let ve všech funkcích, které jsem zastával. A nebylo jich málo. Byla to práce vyžadující úžasné množství energie, dis-

Pokračování na str. 4

Mgr. MARTIN MALÝ BYL ZVOLEN DO ČELA OSŽ

Dokončení ze str. 1

Předsedou OSŽ na další funkční období se tak stal Mgr. Martin Malý.

Nově zvolený předseda, Mgr. Martin Malý, poděkoval za důvěru a za tzv. bílko šek, který mu delegáti dali. Současně je požádal, aby výsledek voleb promítli do svého rozhodování o 1. místopředsedovi OSŽ.

Vladislav Vokoun, který při volbě nového předsedy OSŽ získal druhý nejvyšší počet hlasů, posléze bez problémů obhájil post I. místopředsedy OSŽ, poblahopřál vítězi a vyjádřil mu důvěru s tím, že bude jistě svaz spojovat a nikoliv rozdělovat, což zejména libě nesli přítomní delegáti NeRV.

Položme si otázku – *Kdo je nový předseda OSŽ Mgr. Martin Malý?*

Jak uvedl ve svém vystoupení, na železnici pracuje od roku 1995, kdy začínal v profesi signalisty. Posléze při zaměstnání vystudoval právnickou fakultu v Brně.

V OSŽ prošel mnoha funkcemi až po místopředsedu OSŽ a předsedu Podnikového výboru OSŽ SŽDC, s. o.

K problematice klesající členské základny vznesl některé podněty proto, aby OSŽ získalo další členy. Kromě nabídky právní pomoci, výhodného pojištění, podpůrného fondu či zvýhodněné rekreace navrhl například nasmlouvat pro členy OSŽ slevy u některého obchodního řetězce.

V dalším období by podle jeho názoru bylo třeba přistoupit k modernizaci členské evidence tak, aby byla centrální a snadno kontrolovatelná.

Zdůraznil rovněž důležitost kolektivního vyjednávání s tím, že předseda OSŽ by do toto procesu neměl zasahovat, jeho úkolem je však určitá koordinace, pokud by například podnikové výbory šly ve svých zájmech proti sobě. Zmínil i potřebu pokračovat v mezinárodní spolupráci a poučit se ze zkušeností ostatních.

Při této příležitosti jsem jménem našich čtenářů poblahopřál Mgr. Martinu Malému k jeho zvolení do funkce předsedy Odborového sdružení železničářů a položil mu také jednu otázku pro náš internetový magazín Nedrážní OBZOR.

„Mnozí členové nedrážních základních organizací mají pocit, že NeRV je pouze na okraji veškerého dění v OSŽ, že činnost Odborového sdružení železničářů se především zaměřuje na většinu tvořenou železničáři, a že tím trpí ti, kteří byli v rámci reorganizace ČSD nuceni tento kolektiv opustit - a není jich málo! Můžete jim tedy prostřednictvím magazínu NeRV sdělit, jak se bude další společná činnost po VII. sjezdu OSŽ odvíjet, jak budete v roli představitelů tohoto odborového sdružení hájit i jejich oprávněné zájmy a jak důsledně budete řešit i nedrážní odborovou problematiku?“

„Ve svém předvolebním vystoupení na VII. sjezdu OSŽ jsem mimo jiné uváděl, že budu při výkonu funkce předsedy OSŽ plně respektovat skutečnost, že příslušným partnerem za OSŽ

VII. sjezd OSŽ se konal v ostravském hotelu Clarion

jsou pro jednotlivé zaměstnavatelské subjekty podnikové výbory OSŽ ČD, ČDC a SŽDC a závodní výbory OSŽ u ostatních zaměstnavatelů. Tím jsem měl na mysli závazek, že nebudu s těmito zaměstnavatelskými subjekty jednat v rozporu s postojem příslušného podnikového nebo závodního výboru. Současně jsem však také uváděl, že roli předsedy OSŽ vidím mimo jiné v tom, aby v součinnosti s těmito orgány rámcově sledoval situaci u všech zaměstnavatelů, kde OSŽ působí, aby se v případě zájmu ze strany příslušného orgánu OSŽ mohl do záležitostí týkajících se daného zaměstnavatele vhodným způsobem vložit. Stejně tak by se měl po mém soudu předseda OSŽ do situace vložit také v případech, kdy by docházelo ke střetům mezi jednotlivými ZV např. z důvodu podpory zostřené konkurenčního jednání mezi jejich zaměstnavateli. Za účelem uskutečnění těchto předsevzetí bych se proto nyní rád co nejdříve postupně sešel s představiteli vedení všech zaměstnavatelů, kde OSŽ působí.

Kromě toho jsem se na sjezdu OSŽ také zavázal usilovat o rozšíření stávající škály benefitů, které mohou členové OSŽ, popř. jejich rodinní příslušníci, čerpat bez ohledu na příslušnost k jednotlivým zaměstnavatelům. Ke stávajícím členským benefitům, mezi které můžeme zařadit pojistku pojišťovny Kooperativa proti škodě

způsobené členem OSŽ zaměstnavateli při výkonu povolání, právní pomoc, podpůrný fond, či zvýhodněné podmínky při rekreaci v zařízeních, které jsou majetkem OSŽ, se budu snažit do budoucna prosadit ještě nějaký slevový program pro členy OSŽ a jejich rodinné příslušníky, který bychom se s odkazem na počet členů OSŽ pokusili nasmlouvat u významnějších obchodních řetězců či poskytovatelů služeb.

Domnívám se také, že určitý pocit opomíjení problematiky „nedrážních“ může plynout z obsahu titulní strany webových stránek www.osz.org, kde většinou v aktuálním zpravodajství převažují články s tematikou ČD, ČDC a SŽDC. Jedná se však podle mého mínění o určité zkreslení obrazu skutečné činnosti OSŽ vyplývající z toho, že články týkající se problematiky „nedrážních“ jsou zveřejňovány v internetovém magazínu Nedrážní OBZOR, kam je třeba se z hlavní strany „proklikat“ přes kartu NeRV. Navrhuji proto, dohodnout se s šéfredaktorem Obzoru na pravidelném zveřejňování vybraných nejzajímavějších článků z Nedrážního OBZORU nebo odkazů na ně v horním panelu Zpravodajství On-Line OSŽ. Tím by mohl být celkový dojem z webových stránek OSŽ v tomto směru vyváženější.“

**Připravil a za odpověď poděkoval
Milan Sedláček**

VII. SJEZD OSŽ POTVRDIL DO FUNKCE MÍSTOPŘEDSEDKYNĚ Bc. RENATU DOUSKOVOU

Dokončení ze str. 1

organizací OSŽ, a kterou plně potvrdilo jednání VII. sjezdu OSŽ, které se konalo 11. listopadu 2017. Sjezd tímto aktem potvrdil i Vaše zvolení do funkce předsedkyně Nedrážního republikového výboru OSŽ.

Nejprve si dovoluji Vás požádat o krátké představení, respektive připomenutí Vaší odborové kariéry, neboť na rozdíl od celé členské základny OSŽ počet členů NeRV, řekněme skromně, mírně narůstá, a proto je třeba, aby také noví členové věděli, kdo se po příští čtyři léta bude o jejich záležitostech po stránce odborové činnosti vrcholově starat.

Bc. Renata Dousková: Dovolte mi tedy seznámit Vás prostřednictvím všechny členy OSŽ se svým stručným životopisem:

Narodila jsem se 26. srpna 1964 v Havlíčkově Brodě. Po studiích na Střední zdravotnické škole jsem pracovala v obou segmentech zdravotnické péče (lůžkové a ambulantní). V roce 1997 jsem nastoupila do Železniční nemocnice v Praze Italské, kde po štěpení Českých drah jsem byla v rámci pracovních právních vztahů převedena do nově vzniklého Dopravního zdravotnictví. Zde jsem pracovala na pozici vedoucí sestry Centra preventivní péče. Pro zdokonalení profesní kariéry následovalo úspěšně zakončené dálkové studium na Zdravotně sociální fakultě v Českých Budějovicích.

Členkou odborů jsem od 19 let, nejprve jako řádný člen, později jako předseda ZO OSŽ a člen koordinační rady předsedů OSŽ. V uplynulém volebním období od roku 2013 jsem zastávala funkci tajemnice NeRV OSŽ. V tomto volebním období jsem si zároveň doplňovala potřebné znalosti a připravovala jsem se pro funkci místopředsedy a předsedy NeRV OSŽ. Mým úkolem bylo především se seznámit s činností různorodých společností od stavebních firem až po střední školy. Řešila jsem problémy zaměstnanců, které vznikaly ve firmách, kde má OSŽ působnost. Jednou z důležitých součástí této činnosti bylo především kolektivní vyjednávání.

Od roku 2013, kdy jsem byla zvolena do funkce tajemnice NeRV OSŽ, jsem se rovněž aktivně podílela v rámci ASO činnosti pracovní skupiny RHSD v oblasti zdravotnictví, jehož součástí bylo připomínkování zákonů.

Jsem ráda, že jsem za uplynulé volební období naše členy NeRV OSŽ přesvědčila o svých schopnostech natolik, že mi dali svůj hlas na konferenci nedrážních základních organizací v České Třebové. Za to jim děkuji a zároveň mne to zavazuje ke zvýšenému úsilí.

Nyní tedy před Vámi stojí řada neodkladných úkolů, ale naštěstí žádný kostlivec ve skříni, neboť váš předchůdce Miroslav Novotný by si ani jeden nesplněný úkol nepřipustil. Zkusme si alespoň některé z těch

Funkci 1. místopředsedy OSŽ obhájil Vladislav Vokoun, Bc. Renata Dousková je v historii OSŽ první ženou, která se stala místopředsedkyní OSŽ

hlavních úkolů připomenout, především ty, které je třeba řešit průběžně, ale i ty nové, které nastaly, hlavně pak ty, jež vyplývají z jednání VII. sjezdu OSŽ.

Bc. Renata Dousková: Pane redaktore, máte pravdu v tom, že po předchozím místopředsedovi OSŽ a předsedovi NeRV OSŽ panu Miroslavu Novotném nezbyl žádný kostlivec ve skříni, což je obrovské plus, za které mu právem náleží poděkování. Je velice záviděníhodné ukončit pracovní kariéru s tím, že jsem splnil vytyčené cíle beze zbytku. A to on dokázal.

Nedrážní republikový výbor OSŽ – NeRV OSŽ je dle Stanov OSŽ a dalších vnitřních předpisů OSŽ příslušným odborovým orgánem ve vztahu k zaměstnavateli, a jejich právním nástupcům a odštěpným závodům, a to v rozsahu stanoveném pracovními právními a dalšími obecně závaznými předpisy s celorepublikovou působností. Na této úrovni je oprávněn jednat v rámci pracovních právních předpisů, má samostatné pravomoci pro uzavírání kolektivní smlouvy a případně k uzavření kolektivních smluv vyššího stupně.

Jedním ze základních předpokladů pro tuto funkci je znalost zákoníku práce, dalších právních norem a souvisejících předpisů, jak v oblasti pracovních právních, tak v oblasti BOZP. Nedílnou součástí je znalost zákona o kolektivním vyjednávání a schopnost kolektivně vyjednat se zaměstnavateli. NeRV, jak již bylo řečeno, má nejen celorepublikovou působnost, ale především zasahuje do resortů na první pohled spolu nesouvisejících, jako například zdravotnictví, školství, stavebnictví, opravárenství a dalších... přesto je spojuje minulost. Je to doba, kdy byly pevně spjaty s Českými drahami, ale po revoluci v roce 1993 došlo k privatizaci a jejich odčlenění.

NeRV jako koordinační a poradní orgán poskytuje pomoc předsedům, která je zaměřena na kolektivní vyjednávání se zaměstnavatelem. Jen kvalitně připravení kolektivní vyjednávající

se znalostmi prostředí a ekonomickými výsledky firmy mohou uzavřít kolektivní smlouvu, která je pro sociální partnery přínosem.

Základní prací předsedy NeRV OSŽ je systematické zaměření na rozvoj členské základny a s tím je spojeno především kvalitní proškolení funkcionářského aktivu. Dovolují si připomenout, že předsedové ZO OSŽ, kteří spadají pod NeRV OSŽ, jsou v 98 procentech neuvolněnými funkcionáři a odborovou činnost vykonávají ve svém volném čase.

Při posledních volbách do ZV ZO OSŽ došlo k výměně převážné části předsedů základních organizací OSŽ. Jednak z důvodu odchodu do důchodu, dále to byly například změna pracovní pozice nebo změna zaměstnavatele. S těmito změnami se musí NeRV OSŽ vyrovnat a nově nastupující předsedy proškolit, tak aby byli schopni plnohodnotně zastupovat členskou základnu. Proto ve spolupráci s odbornými odděleními OSŽ (ESO, BOZP) pořádáme školení pro nově zvolené funkcionáře. Tu bych si dovoila zdůraznit nutnost kvalitnějšího proškolení v oblasti hospodaření. Zde pak předpokládám spolupráci s revizní komisí OSŽ.

Post místopředsedy OSŽ v sobě skrývá nejen pozici předsedy NeRV OSŽ, kdy se zaměřujeme především na členskou základnu, ale také činnost na vyšší úrovni řízení a rozhodování. Tou je činnost, kdy vrcholově prezentuje OSŽ na úrovni jednání se sociálními partnery, odborovými svazy nebo vládou na RHSD.

Mimochodem, když už jsem zmínil jednání VII. sjezdu, které si přiblížíme i v dalších číslech tohoto vydání, jaký na Vás udělal dojem?

Bc. Renata Dousková: Při pohledu do současné společnosti a z výsledků voleb do státních orgánů se ukazuje nejednotnost a roztržitost názorových skupin v České republice. A v tomto duchu se nesl i VII. sjezd OSŽ, kde delegáti na rozdíl od let uplynulých, neměli jednotný

Místopředsedou OSŽ pro správu majetku se stal Martin Vavrečka

názor na post předsedy OSŽ a z tohoto pohledu probíhala volba předsedy svazu ve dvou kolech. Ve druhém kole voleb získal nadpoloviční většinu Mgr. Martin Malý, a tím se stal předsedou OSŽ na volební období 2017 až 2021. Pokud bych se zaměřila na potvrzené a volené funkce místopředsedů, i zde dochází k podstatným změnám. Jednou ze změn je volba místopředsedy pro správu majetku Martina Vavrečky a další změnou je fakt, že pozici ve vedení OSŽ ve funkci místopředsedy OSŽ byla poprvé v historii OSŽ zvolena žena. Negativní změnou pro NeRV OSŽ je fakt, že jsme ztratili pozici tajemníka pro nezáložní organizace.

Pokud bych se zaměřila na celkový průběh VII. Sjezdu OSŽ, proběhl podle očekávání. Dotazy delegátů se především soustředily na otázku jízdních výhod. Prioritou nezáložních organizací OSŽ je zachování sociálního smíru ve společnostech, které zastupují, a tím zachování zaměstnanosti a spokojenosti zaměstnanců.

Dalším příspěvkem do diskuze byl stav členské základny OSŽ. V tomto směru NeRV OSŽ plní programové prohlášení VI. Sjezdu OSŽ, kdy se nám podařilo zastavit propad členské základny.

V krátké anketě mezi delegáty sjezdu zastupujícími NeRV OSŽ, jsem se zaměřil na dvě oblasti, a to co je na jednání sjezdu nejvíce zaujalo a poté co jim při jednání sjezdu scházelo? Dovolím si tedy tyto dvě otázky položit i Vám.

Bc. Renata Dousková: Na VII. sjezdu mne především zaujala nejednotnost a rozpolcenost. V tomto ohledu se názorově shodují s našimi členy NeRV OSŽ. Myslím si, že odbory by měly postupovat ve shodě, a to se bohužel nedělo. Další otázkou, která zde byla diskutována, byla účast velkého počtu delegátů z řad seniorů. Tady je potřeba si uvědomit celkový počet seniorů v našem sdružení. Správné je poměrové zastoupení.

Z mého pohledu je důležitá i otázka zachování zaměstnanosti ve společnostech, a to především v době, kdy se spousta firem zabývá myšlenkou se zaváděním robotizace.

Dále bych připomněla anketu, která byla uveřejněna v 22. čísle čtrnáctideníku Obzor, kdy se naši odboráři zabývali myšlenkou spolupráce s ČMKOS, a tím posílení síly odborů

v České republice. Na sjezdu už dotyční dopisovatelé nevystoupili a tato připomínka k velké škodě zanikla.

Nyní nám snad už zbývá pouze jediné a to, jaké jste si stanovila cíle, jakým způsobem hodláte členy NeRV zapojit do celkového dění v OSŽ, jaké jsou Vaše priority a v neposlední řadě, jakým způsobem se vynasnažíte, aby nejen NeRV, ale celé OSŽ se významnou měrou zapsalo do podvědomí široké veřejnosti?

Bc. Renata Dousková: Především se chci věnovat týmové spolupráci ve vedení OSŽ v rámci činnosti Představenstva OSŽ a Ústředí OSŽ. Hlavní mojí činností budou jednání se sociálními partnery v rámci pracovních skupin RHSD, SON, tak abych navázala na dosavadní činnost NeRV OSŽ, dále chci dbát na zkvalitnění kolektivního vyjednávání ve společnostech. Chtěla bych se také zaměřit na zkvalitnění členské základny a dosáhnout vyššího počtu členů OSŽ. Jednak zakládáním nových základních organizací ve společnostech a firmách, kde máme pouze individuální členy. Tyto cíle jsou komplikovanější v tom smyslu, že jsem na další volební období jako NeRV OSŽ z úsporných důvodů ztratili pozici tajemníka.

Dalším neméně důležitým cílem je prezentace NeRV OSŽ navenek, a toho lze dosáhnout pouze kvalitní odborářskou prací jak mezi odborově neorganizovanými zaměstnanci, ale i odboráři. Do těchto činností spadá pořádání aktivít ke kolektivnímu vyjednávání, organizování školení, ale protože nejen prací je člověk a odborář živ, zaměřím se i na propagaci sportovních činností. Předpokládám, že toto je i jedna z cest jak stmelovat kolektiv. Je to určitý způsob propagace a v případě úspěchů na celorepublikové úrovni i propagace OSŽ v zahraničí. Tyto aktivity lze prezentovat nejen na stránkách OSŽ, v nezáložním magazínu OSŽ, ale především na sociálních sítích. Jak je vidno, v tomto volebním období mne čeká spousta úkolů, které je třeba splnit. Předpokládám, že společně s Nezáložním republikovým výborem OSŽ, se to podaří.

Děkuji za rozhovor!

Milan Sedlák

PÁR SLOV MIROSLAVA NOVOTNÉHO „NA ROZLOUČENOU“

MOTTO: Věk se nedá zastavit. Je jako malé triko. Stále leze nahoru.

Dokončení ze str. 1

ciplinovanosti, zkušeností, přehledu a především psychické odolnosti. Období, které jsme spolu prožili bylo poznamenáno velkými změnami, hospodářskou krizí i útoky na samotnou existenci odborů. Byla to však plodná práce, práce pro Vás. Velký důraz jsem vždy kladl na kolektivní vyjednávání ve společnostech s různou profesní specializací, od stavebních firem, přes opravárenské a montážní firmy, učiliště, dopravu, školství po Dopravní zdravotnictví. V této oblasti nemůžeme polevit a je třeba pokračovat v dosažení co nejlepších sociálních výhod pro naše členy OSŽ a zaměstnance společností, kde má OSŽ svou základnu. Za dosud dosažené výsledky se nemusíme stydět.

Dovolte mi proto Vám poděkovat za spolupráci ve funkcionářském aktivu OSŽ od základních organizací po Ústředí OSŽ. Chci poděkovat předsedům odborových centrál, se kterými jsem spolupracoval, a také partnerům v kolektivním vyjednávání z vedení společností za profesionální přístup.

OSŽ si dovoluji popřát, aby s novým vedením zůstalo jednotným, největším a respektovaným sdružením. Zaměstnavatelům přeji správná rozhodnutí ve prospěch zaměstnanců a respektování síly odborů.

Foto Miroslava Novotného s novým členem revizní komise Tomášem Šlachtou pořídil Oldřich Lošťák

VII. SJEZD **URČIL** ČINNOST OSŽ DO ROKU 2021

Ve 13 hodin SEČ byl v kongresovém sále Diamant ostravského hotelu Clarion 10. listopadu 2017 zahájen VII. sjezd OSŽ. Na programu prvního ze dvou dnů plánovaného jednání proběhlo kromě procedurálních záležitostí vystoupení hostů, byla předsedou OSŽ Bc. Jaroslavem Pejšou podána zpráva Ústředí OSŽ o činnosti po VI. sjezdu OSŽ, prvním místopředsedou Vladislavem Vokounem poté zpráva o hospodaření v období od VI. sjezdu OSŽ.

Pracovní předsednictvo tvořili Martin Vavrečka, výkonný tajemník OSŽ, Mgr. Martin Malý, místopředseda OSŽ a předseda Podnikového výboru (PV) OSŽ SŽDC, s. o., Bc. Jaroslav Pejša, předseda OSŽ, Petr Štěpánek, tajemník PV OSŽ SŽDC, s. o., Radek Nekola, místopředseda OSŽ a předseda PV ČD Cargo, a. s., Vladislav Vokoun, I. místopředseda OSŽ a předseda PV OSŽ ČD Cargo, a Bc. Renata Dousková, tajemnice Nedrážního republikového výboru (NeRV) OSŽ.

V řízení sjezdového jednání se střídali Petr Štěpánek a Radek Nekola.

Pozváno bylo 220 delegátů, nominovaných příslušnými konferencemi OSŽ SŽDC, ČD, ČD Cargo a NeRV. Účastnili se rovněž členové Ústředí OSŽ, Revizní komise a seniorů (nominovaných konferencí seniorů OSŽ), hosté, mezi které patřili předseda Asociace samostatných odborů **Bohumír Dufek**, delega-

Jednání VII. sjezdu OSŽ střídavě řídili Petr Štěpánek a Radek Nekola

ce kolegů z OZŽ v čele s předsedou Generální rady OZŽ **Františkem Zaparaníkem**, a dále tvořenou místopředsedou OZŽ Antonem Andelem, místopředsedkyní OZŽ a předsedkyní PV OZŽ ŽSR Ing. Darinou Fabuřovou, Nadaci Okřídlené kolo zastupoval její ředitel **Zdeněk Vysloužil**, nechyběli zástupci tisku, mezi které patřili tvůrci internetového magazínu Nedrážního republikového výboru OSŽ Nedrážní OBZOR.

Jedním z hlavních bodů programu byla volba předsedy OSŽ.

V sobotu došlo k ocenění končících členů Ústředí Odborového sdružení železničářů.

Milan Sedlák

Fotografie z jednání VII. sjezdu OSŽ pořídili Jan Buchta, Oldřich Lošťák

Z vystoupení hostů

Bohumír Dufek – předseda Asociace samostatných odborů (ASO)

Předseda ASO připomněl, že odbory čeká nelehká doba, neboť sociální demokracie, která byla odborům blízko, ve volbách neuspěla. „Myslím, že si i tak poradíme,“ poznamenal. Dále připomněl dvě záležitosti, které se odborům dosud nepodařilo prosadit – odpovídající výši minimální mzdy („přáli jsme si, aby se dostala na 45 % průměrné mzdy“) a kvalitní zákoník práce (kde mělo být navýšení výměry dovolené o další týden a úprava v oblasti bezpečnosti práce). Jako pozitivní zprávu uvedl, že ASO navázalo nadstandardní vztahy s Českomoravskou konfederací odborových svazů (ČMKOS). „Dnes máme zastoupení i v Bruselu, kde bude probíhat důležité jednání o železniční dopravě,“ řekl Bohumír Dufek s tím, že se očekává tlak zahraničních dopravců na vstup do národních železničních sítí. I v následujícím období bude podle jeho slov ASO klást důraz na solidaritu a prosazování odborářských požadavků prostřednictvím tripartity. V závěru popřál všem, aby se podařilo uzavřít dobré kolektivní smlouvy, což je alfa a omega odborářské práce, a také mnoho zdaru sjezdovému jednání.

Mgr. František Zaparaník – předseda Odborového sdružení železničářů (OZŽ)

Předseda OZŽ připomněl, že si politici v obou zemích – v Česku i Slovensku – zvykli, že si na železnici mohou dělat, co chtějí. „My jim musíme vysvětlit, že to tak nejde, že musí být pro železnici vize; železnice se nedá řídit ad hoc na dva tři roky,“ poznamenal František Zaparaník a připomněl, že časté střídání generálních ředitelů a ministrů na Slovensku nijak neprospělo posunu železnice k lepšímu. Podotkl, že na Slovensku, stejně jako v Česku, jsou problémy s liberalizací dopravního trhu a s dalším směřováním železniční dopravy. „Vláda by měla nejen deklarovat vize o přesunu kamionů na železnici, ale také pro to něco dělat,“ zdůraznil. Dále poděkoval za dobrou spolupráci jak na vrcholové úrovni, tak i na úrovni podnikových výborů i na regionální úrovni. „Věřím, že i nové vedení, které si zvolíte, bude i nadále rozvíjet dobrou spolupráci s kolegy na Slovensku, protože máme hodně společného, spojuje nás nejen pracovní, ale často i osobní život, neboť hodně z nás má i rodinné vazby v druhé republice,“ řekl Mgr. Zaparaník a v závěru svého vystoupení poděkoval za pozvání, popřál delegátům šťastnou ruku při volbě nového vedení a hlavně konstruktivní jednání, při němž emoce zůstanou za dveřmi tohoto sálu.

ANKETA NOVIN OSŽ OBZOR

„JEDNOTLIVÉ SLOŽKY OSŽ SE MUSÍ NAVZÁJEM RESPEKTOVAT, MÍT SE V ÚCTĚ A MÍT ROVNOCENNÉ POSTAVENÍ.“

Paní MUDr. Gabrielo Ritterová, jste jednou z delegátek sedmého sjezdu OSŽ, zvolená jako zástupce nedrážní sekce. Jak by podle Vašeho názoru mělo vypadat OSŽ po sedmém sjezdu a kam by mělo především směřovat?

Jsem přesvědčena, že nejdůležitější je posilovat pevnost, jednotu, spolupráci a sílu svazu. OSŽ by mělo být silnou odborovou organizací, která bude rovnocenným partnerem při jednání s ostatními odborovými organizacemi v České republice i na světové úrovni, v jednání se zástupci vlády při projednávání zákonů, v jednání se všemi zaměstnavateli v republice, při jednání o kolektivních smlouvách.

Velice důležitá je přitom vzájemná spolupráce jednotlivých složek OSŽ. Jsme, vlastně měli bychom být, pevná organizace, kde se jednotlivé složky a hlavně jejich vedoucí představitelé nesnaží předhánět a dokazovat, kdo je silnější a s větší pravomocí ve svazu. OSŽ by mělo být odborovou organizací, kterou občané, zaměstnavatelé i politické strany berou vážně a respektují ji. Být členem OSŽ by měla být čest a prestiž.

Říkáte, že OSŽ by mělo být pevné, silné a respektované odborové sdružení. Znamená to snad, že v současné době tomu tak není?

Když jsem vstupovala na začátku tohoto století do OSŽ, bylo Odborové sdružení železničářů silnou organizací, která dokázala zastavit dopravu v republice ne jenom na jednu hodinu, ale na 24 hodin. Dokázala prosadit svoje požadavky. Byla i politiky respektovaná a vážená. Sociálním partnerem pro jednání. To však mluvíme o době minulé.

Jaké je tedy OSŽ v době současné?

V dnešní době se mi OSŽ jeví, jako odraz vlády v malém. Autoritativnost vedení, egocentrismus, nedodržování předpisů a pravidel, které sami navrhujeme a schvalujeme, vytěžit z pozice co nejvíce. Vrcholoví představitelé pasou po moci a síle. Od řadových členů organizací potřebují hlas ve volbách, aby se udrželi na svých postech. Po volbách je obyčejný člen jen platič příspěvků. Máme schválené Stanovy a pravidla, kterými by se chod, práce a činnost OSŽ, měla řídit. Opět podmínovací způsob. Jsou základní organizace, které můžou všechno a nemusí nic. Porušují Stanovy, vedení jim to toleruje a dokonce i schvaluje, dává návod ostatním, že je tolerované, a tím pádem dovolené, nedodržovat pravidla, porušovat a podvádět.

Nejsou to příliš silná slova? Opravdu v OSŽ tolik věcí chybí?

Chybí především ohleduplnost a vzájemná úcta jednotlivých členů vedení OSŽ k sobě navzájem, úcta k členské základně, která je volila a podpořila. Členské základně by se měl každý předseda (na úrovni hierarchie nezáleží) zodpovídat. Členská základna mu dala důvěru, ta ho zvolila a pověřila zastupováním při jednání a ta ho může i odvolat. Selhává i princip solidarity, vzájemné pomoci, spolupráce a tolerance. Jsou sekce typu: jeden zaměstnavatel s velmi podobným pracovním zaměřením, jedna odborová organizace, jedna kolektivní smlouva. Na druhé straně velké množství různých zaměstnavatelů s velmi různorodým pracovním zaměřením, hodně odborových organizací a tím pádem i tomu odpovídající množství kvalitních kolektivních smluv. To se týká konkrétně představitelů Nedrážního republikového výboru OSŽ a svědčí to o velice dobré odborové činnosti. Tady se ukazuje odbornost, jednota, schopnost spolupracovat a vyjednávat.

Co by se tedy mělo zásadně změnit ve fungování OSŽ, kam by měla být napřena největší pozornost a co by se nemělo zanedbat?

Pokud se nebudou jednotlivé složky svazu navzájem respektovat, mít se v úctě, pokud nebudou mít rovnocenné postavení a nebudou

vzájemně spolupracovat, bude se OSŽ pomalu zevnitř rozpadávat. Odborové sdružení železničářů nebude silnou odborovou organizací, respektovanou společností a schopnou jednat na vysoké úrovni a prosadit zájmy svých členů.

Děkuji za odpovědi.

Miroslav Čáslavský

ANKETA – NEDRÁŽNÍ OBZOR

1) CO VÁS PŘI JEDNÁNÍ SJEZDU MIMOŘÁDNĚ ZAUJALO?

2) CO JSTE V PRŮBĚHU JEDNÁNÍ POSTRÁDALI?

Jaroslav Buroň:

1) Na jednání bylo vše v pořádku a dobře zajištěné bylo také sjíždění delegátů z a na vlakové nádraží.

2) Hotel měl problémy, když nestíhala obsluhu při občerstvení ani při příjezdu a odjezdu na recepci. To mohlo vedení hotelu zajistit posílením personálu.

Petr Dvořák:

1) Pro mě, jako stále „novopečeného“ předsedu ZO OSŽ Skanska ŽS a.s. (od května 2015), je vše nové. Byl to můj první sjezd, tedy nemohu například srovnávat předchozí sjezdy a jejich průběh. Přesto mohu ze svého pohledu říci, že mě překvapila relativně dobrá organizace akce. Zasláné podklady k organizaci sjezdu nabízely určité obavy o průběh a dílčí organizační kroky. Nakonec mohu vše hodnotit kladně. V zásadě vše bylo v moci delegátů, zda budou naslouchat pořadatelům a jejich pokynům.

2) Vzhledem k počtu delegátů se často tvořily fronty (šatna, recepce či výdej jídla)... tomu by se dalo předejít navýšením hotelového personálu v daný moment např. na pokyn pořadatelů sjezdu... Větším překvapením však pro mě byl průběh jednání. Očekával jsem „živější“ diskusi, která by mohla více prodloužit jednací časy. Toto tedy dopadlo nad očekávání dobře, volba předsedy OSŽ a celý další jednací proces sjezdu proběhl v klidu a bez vášnivých emocí.

V průběhu jednání jsem v zásadě nepostrádal nic. Každý kdo chtěl, mohl vystoupit a sdělit své návrhy či připomínky. To je důležitý moment demokratického jednání. Kdo tedy chtěl, využil této možnosti.

Martin Semirád:

1) Pozitivně mě zaujalo místo v kterém se VII. sjezd konal a dobrá organizovanost při přepravě z nádraží na hotel, dále mě mile překvapilo rychlé, stručné a výstižné vystoupení jak delegátů tak kandidátů na posty v OSŽ.

2) Zklamalo mě, že po půldenním cestování vlakem nebyla možnost se převléci a upravit a také „zmizení“ bývalého předsedy pana Bc. Pejši z druhého dne jednání. Rovněž mě zklamalo, že při loučení bývalých funkcionářů nové vedení zapomnělo poděkovat také našemu bývalému dlouholetému předsedovi nedrážní sekce Miroslavu Novotnému!!! Vždyť i my patříme do OSŽ.

Oldřich Lošťák:

1) Líbilo se mi, jak všechno fungovalo. Samotný program, okamžitá akčnost „moderátorů“ a vedoucích činností sjezdu. Naopak mi vadilo, že se tam vyskytovaly určité „frakce“, které vyložené proti sobě tzv. jely. Každá složka OSŽ, a že jich je, si chce prosadit svoje zájmy a cíle, a to za jakoukoliv cenu. Úplným vrcholem pro mě byl „trapný“ výstup jednoho „odboráře“ proti seniorům. To si snad mohl odpuště. Je však třeba poděkovat všem pracovníkům za perfektní přípravu sjezdu!

2) Myslím si, že sjezd byl časově i fyzicky náročný. Některou problematiku bylo nutno probírat až do pozdních nočních hodin, neboť jednání druhého dne začínalo dost brzy na to, že bylo třeba ještě před jednáním vyřídit nutné formality.

Jana Mücková:

1) Kladně hodnotím zajištění transferů z vlakového nádraží na hotel, průběh jednání sjezdu a také stravování – celkově občerstvení včetně kávy.

2) Záporně hodnotím služby hotelu – ubytovací formality – předání karty pokoje – někteří jsme ji obdrželi pozdě a na jednání sjezdu se nemohli dostavit včas a stejné to bylo při odhlašování na recepci hotelu v den odjezdu ještě před zahájením druhého dne jednání sjezdu, tj. do 9 hodin ráno.

Oldřich Sobol:

1) Oceňuji plánovanou činnost i zamyšlení jak dál v OSŽ, zmínit musím, bohužel, delegáta, kterému se nelíbil počet zástupců z řad seniorů.

2) Docela mě zklamalo prostředí a organizace hlavně při podávání obědů a večeří, kde byly neustále dlouhé fronty na vše. Na to, že je to kongresový kolos zvaný Clarion, to bylo zklamání oproti minulým sjezdům (hlavně v Nymburku to nemělo chybu). Když si představím, kolik to vše muselo stát, tak opravdu zastávám názor nevhodné volby.

VII. sjezd OSŽ **ve fotografiích**

Spekulantů s byty dvojnásobně přibýlo

Podíl domácností v bytech (v procentech)

	2013	2014	2015	2016
byt v osobním vlastnictví	29,3	29,4	28,0	28,4
pronajatý byt	18,1	19,1	19,6	19,4

Pramen ČSÚ

Spekulantů s byty dvojnásobně přibýlo, nájemní bydlení znovu ožívá. Zhruba třicet procent bytů je dnes kupováno jako investice. Koupí bytu si v Praze může dovolit stále méně soukromých osob, nájemní bydlení proto v současné době ožívá. A zatímco investorů, kteří kupovali byty, aby je dál pronajímali, bylo ještě před pěti lety zhruba třináct procent ze všech kupujících, dnes jich je okolo třiceti procent. Central Group zdvojnásobil zisk, výdělek přesáhl miliardu. Zvýšená poptávka po nájemním bydlení je patrná v celém Česku, v Praze je trend výraznější. Oproti minulosti, kdy nájemní bydlení zůstávalo ve stínu vlastnického bydlení, se tento pohled mění a lidé začínají oceňovat především flexibilitu spojenou s nájmem. Jak vyplývá z dat Finepu, pod nějž spadá i realitní kancelář Maxima, se zvyšujícím se zájmem o podnájem v hlavním městě rostou rovněž jejich ceny. Tak například cena za podnájem bytu 2+kk v novostavbě v pražském Podolí vzrostla v letošním prvním pololetí oproti posledním šesti měsícům minulého roku na zhruba 23,5 tisíce korun, tedy o 14,6 procenta.

Představenstvo schválilo takzvaný retenční program

Dráhy rozdávají zaměstnancům na uvítanou 50 tisíc

Vybraní zaměstnanci Českých drah dostali koncem října od vedení podniku předčasné vánoční dárek, který má ve firmě udržet pracovníky v konkrétních profesích a zároveň nalákat nové adepty.

Noví zaměstnanci dostanou na uvítanou 50 tisíc korun jako náborový příspěvek, stávající zaměstnanci postupně během příštího roku obdrží 60 tisíc korun. Jde o takzvaný stabilizační příspěvek.

Obojí se přitom týká výhradně profesí, jako jsou například soustružníci kovů, elektromechanik, mechanik elektronických zařízení, vedoucí posunu nebo posunovači, kde je největší nedostatek zaměstnanců.

Program je schválen pouze na rok a kromě výše zmíněného zavádí i odměnu osm tisíc korun za získání nového zaměstnance.

Prezidium federace strojířů označilo program za nekonceptní krok. Kritizuje například plošnost příspěvku bez ohledu na konkrétní lokalitu nebo produktivitu práce. České dráhy nesdělily, kolika zaměstnanců se stabilizační příplatek bude týkat, federace ale mluví o více než dvou tisících. Pokud je to pravda, pak si nejnovější nápad drážních personalistů vyžádá přes 120 milionů korun.

Odbory se i proto obávají, že to už předem ohrožuje jejich mzdové požadavky v rámci kolektivního vyjednávání. Jeho ostrá fáze začne v následujících týdnech.

Hlavní kritérium – cena?

Zahraniční firmy se derou do dopravních staveb. Pomáhají roztáčet sestupnou cenovou spirálu

Stát by neměl mít jako hlavní kritérium jen cenu. Český stavební trh je vyhladovělý a firmy se pouštějí do ztrátových dobrodružství.

Stále častěji se o miliardy tekoucí do českých dopravních staveb hlásí zahraniční stavební firmy, především z Řecka,

Itálie nebo z Turecka. Cizinci se tak úspěšně zapojili do sestupné cenové spirály, kterou mají na vině především české stavbaři.

Odborníci se přitom shodnou především na dvou věcech: na otevřeném českém trhu nelze komukoliv bránit v podání nabídky do tendru, stát by ale neměl mít za jediné a hlavní kritérium cenu. Je to chyba, která vede ke špatné kvalitě, prodlužování lhůt a dalším nešvarům.

Státní investor by měl více posuzovat například reference, nabízenou kvalitu nebo délku výstavby. Zákon umožňuje použít více kritérií než jen cenu.

Právě třeba délka výstavby jako kritérium by podle něj prověřila vybavenost firem stroji, lidmi a dalším zázemím a donutila by je pracovat třeba na tři směny. To by mohla být výhoda českých společností oproti těm zahraničním, které si v tuzemsku velké kapacity nedrží.

Zahraniční firmy by měly přijít se svými dělníky, stroji a dalšími kapacitami, nejen s ostrou tužkou. Investoři by vůči nim měli postupovat stejně důsledně jako k českým firmám.

Ředitelství silnic a dálnic aktuálně tendruje nebo do soutěží chystá stavby o předpokládané hodnotě 50 miliard, počítá ale s tím, že zhruba 18 miliard ušetří. Na stavbách to přináší napětí.

Strachem pro všechny je přitom odchod stavební firmy od rozestavěného díla. Český stavební trh je vyhladovělý a firmy se pouštějí do ztrátových dobrodružství, aby alespoň nějakou práci měly a udržely kapacity pro lepší časy. Ty se ale zřejmě neblíží, naopak za tři roky vyschnou dnešní evropské fondy. I proto se dají předpokládat krachy některých firem.

Boj o obří zakázku A co Češi?

Britská společnost HS2 Ltd bude vybírat z pěti výrobců železničních vozidel dodavatele 54 nových vysokorychlostních vlaků pro novou trať, která povede z Londýna do Birminghamu a dál na sever až do Skotska.

O nové vlaky, které by měly jezdit až v roce 2026, budou bojovat Alstom, Bombardier, Hitachi Rail Europe, Patentes Talgo a Siemens. Jezdit mají rychlostí až 360 kilometrů v hodině. O využití nových vlaků se uvažuje i mimo nový koridor, například do Edinburghu či Liverpoolu. Vítěze vybere vláda v roce 2019. Tendr má hodnotu 2,75 miliardy liber (80 miliard korun).

Dr. Renata Dousková,
místopředsedkyně OSŽ,
předsedkyně NeRV OSŽ

Miroslav Novotný,
člen Ústředí OSŽ

Technická památka a atrakce

Jindřichohradecké úzkokolejky

Jindřichohradecké úzkokolejky v dnešní době patří především k technickým památkám a hojně navštěvovaným turistickým zajímavostem jižních Čech. Jízdu historickou lokálkou po trati s rozchodem kolejnic 76 centimetrů si mohou cestující dopřát v letní sezoně na dvou trasách vedoucích z Jindřichova Hradce. Na té starší z nich, trati Jindřichův Hradec – Nová Bystřice, byl slavnostně zahájen provoz před 120 lety.

Celkové náklady na stavbu a zařízení trati převýšily 2,3 milionu korun.

Slavnostní zahájení provozu se uskutečnilo 31. října 1897, vlak tehdy dosáhl rychlosti 25 kilometrů v hodině, což byla nejvyšší povolená rychlost na většině místních drah Rakouska-Uherska.

Druhá úzkorozchodná trať byla zřízena z Jindřichova Hradce do Obrataně, vlaky se po úzkokolejce dlouhé 46 kilometrů vydaly poprvé na Vánoce 1906. V roce 1925 byly obě dráhy zestátněny.

Na obou tratích byla po druhé světové válce realizována osobní i nákladní doprava. Trať Jindřichův Hradec – Nová Bystřice byla již v roce 1993 určena k privatizaci. V lednu 1997 České dráhy (ČD) na trati zastavily provoz. Dráhu si poté pronajala akciová společnost Jindřichohradecké místní dráhy (JHMD), která od července 1997 zahájila každodenní provoz osobních vlaků. Poprvé od roku 1948 se tak soukromá společnost stala provozovatelem veřejné železnice. V únoru 1998 se obě úzkokolejky vedoucí z Jindřichova Hradce staly prvními privatizovanými železničními tratěmi v ČR, když je JHMD odkoupily za symbolickou jednu korunu.

Na vlakových výletech Českou Kanadou je 12 zastávek, na jedné z nich, v Kaprouně, byl údajně vyhozen z vlaku český génius Jára Cimrman. Událost na místě připomíná betonový odlitek Cimrmanova těla.

Úzkorozchodná trať do Obrataně má 19 zastávek a na rozdíl od své sesterské trati do Nové Bystřice slouží dodnes hlavně pravidelné dopravě obyvatel této oblasti.

Mezi nasazované parní vlaky na tratích patří lokomotiva zvaná Malletka z roku 1907, nebo rumunská parní lokomotiva U 46.001 z roku 1958. K úzkorozchodným motorovým vlakům patří modernizované vozy řady M27, které kulatými okny připomínají ponorku a vysloužily si tak přezdívku Nautilus nebo Hašišbedna.

Úzkokolejka ročně přepraví zhruba 400.000 cestujících. Provozovatelem dráhy se od 16. října 2017 stala Správa železniční dopravní cesty (SŽDC).

ALTERNATIVNÍ A REFORMNÍ ŠKOLSTVÍ

3. ČÁST

Vážení čtenáři,

minule jsem Vám představil klasické reformní školy a dnes problematiku završíme moderními alternativními školami, které v současné době využívají možnosti integrace do standardních škol s moderními alternativními programy.

Zdravá škola

Myšlenka Zdravé školy vznikla již v polovině 80. let 20. století v Evropském úřadu Světové zdravotnické organizace jako součást programu Zdraví pro všechny. Již v letech 1986 – 1990 vytvořila skupina Státního zdravotního ústavu v Praze Ozdravný program pro ZŠ. Od roku 1991 je tento program nahrazen programem Světové organizace Zdravá škola.

Projekt samotný staví na myšlence příjemného prostředí, zdravého učení a otevřeného partnerství. Směřuje k výchově k nezávislosti, tvořivosti, odpovědnosti, vzájemné pomoci, k podpoře kladného sebepojetí a sebehodnocení, uspokojování základních sociálních potřeb, zvýšení podnětnosti školního prostředí a aktivit, zkvalitnění metod hodnocení školních výsledků a zvýšení respektu vůči etnickým či sociálním skupinám.

Školy spolupracující na projektu (původně 22 pilotních škol) zpracovaly Program podpory zdraví ve škole, který je přizpůsoben vlastním podmínkám. V současné době je tento projekt v ČR zastoupen necelou stovkou škol.

Začít spolu

Program Začít spolu byl vytvořen jako součást Projektu podpory vzdělávání Open Society Fund Praha a v ČR se uskutečňuje od roku 1994 v mateřských školách, od roku 1996 v základních školách. Vychází z původního mezinárodního programu, který byl v devadesátých letech vytvořen v USA pod názvem Step by step.

Program klade velký důraz na individuální přístup k dítěti, začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, týmovou spolupráci a na partnerství rodiny, školy a širší veřejnosti. Výchovně-vzdělávací práce se opírá zejména o myšlenky Freinetovy „Moderní školy“. Program však využívá i myšlenky jiných reformních škol. Školy mimo jiné využívají podnětné prostředí, kooperativní učení, projektové vyučování, integrovanou tematickou výuku, sebehodnocení nebo podíl dětí na vytváření společných pravidel chování. V průběhu dne žáci pracují podle denních

plánů a kromě společné výuky se věnují individuální nebo skupinové práci v centrech aktivity podle vlastní volby.

Od roku 2003 realizuje program Začít znovu cca 60 mateřských škol a cca 45 základních škol. Některé školy ve své práci uplatňují pouze vybrané principy programu.

Integrovaná tematická výuka

Model integrované tematické výuky vytvořila Američanka S. Kovaliková. Integrace zde znamená možnost spojování a propojování učiva, poznatků a informací. Učivo všech předmětů je integrováno do jednoho tematického celku. Jedno celoroční téma se člení na měsíční a dále na týdenní tematické okruhy. Každý celek obsahuje základní učivo, které musí zvládnout všechny děti. Osvojené poznatky žáci hned aplikují, aby chápali smysl učiva. Žáci spolupracují na výběru dílčích témat, vymýšlejí úkoly pro ostatní. Učení probíhá přirozeným způsobem, obvyklé jsou věkově smíšené třídy.

V současné době jsou v ČR známy pouze tři školy v blízkosti hlavního města, které pracují podle tohoto modelu.

Otevřené vyučování

Hnutí otevřeného vyučování se ve světě rozvíjelo hlavně v šedesátých a sedmdesátých letech 20. století a navazuje na myšlenky pedagogického reformismu. Jeho prvky se uplatňují od devadesátých let i v ČR. Tato koncepce usiluje o humanizaci výuky, respektování individuálních předpokladů a potřeb. Předávání hotových obsahů výuky je nahrazeno konstruktivistickým pojetím výuky, ve kterém získávání nových znalostí, dovedností je vytvářeno budováním myšlenkových konstrukcí. Otevřenost vůči žákovi je prezentována celkovou změnou využívaných metod, forem výuky, obsahu vyučování, organizace školního roku. Tento typ alternativní školy využívá i další prvky, které jsou známy u některých reformních škol.

Projektové vyučování

Projektové vyučování má svůj původ v americké pedagogice a v našich pokusných a reformních školách se uplatnilo už v třicátých letech 20. století a obnoveno bylo v letech devadesátých.

Cílem projektového vyučování je řešit úkol, který je konkrétní, má smysl, je reálný, vychází ze života a ze zkušeností dětí. Projekty mohou mít různou podobu a délku svého trvání

(jednodenní, dlouhou, integrující, ve věkově stejnorodých ale i smíšených skupinách). Projektové vyučování je možné považovat za nejpřirozenější formu výuky. V současné době je jedním z nejčastějších prvků, které školy zařazují do své koncepce.

Angažované učení

Za angažované učení se považuje způsob učení, při němž má žák potřebu vzdělávat se, učit se, poznávat. Takto založená výuka má podchytit a plně využít možnosti každého žáka a připravit ho na důležité životní úkoly. Snaha o realizaci angažovaného učení ve školní praxi je spojována se jménem S. Červenky. Vedla k vytvoření občanského sdružení Přátelé angažovaného učení (PAU), jehož členy jsou zejména učitelé. Hlavním cílem sdružení je napomáhat transformaci českého školství.

V ČR existuje také mnoho škol, které kombinují prvky různých pedagogických směrů, inovativních škol, které se snaží o vnitřní proměnu výchovy, vzdělávání a školy. Patří mezi ně např. Gesamtschule, Zážitková pedagogika, Čtením a psaním k rozvoji kritického myšlení, Lesní pedagogika a mnohé další. Není však možné Vám představit všechny.

Všechny uvedené reformní, alternativní či inovativní školy navzdory svým specifickým vlastnostem mají společné znaky: partnerský vztah učitel – žák, princip svobody, netradiční metody, postupy, formy práce, kooperaci, integraci dětí se specifickými potřebami, didakticky upravené školní prostředí, slovní hodnocení, podporu pozitivních stránek jedince, motivaci k celoživotnímu učení, atmosféru důvěry a porozumění, spolupráci, spolupráci s rodinou a občanskou veřejností.

Tyto principy jsou inspirací pro ostatní školy. V souladu se zněním Školského zákona z roku 2004 zpracovávají současné školy vlastní Školní vzdělávací programy, kde přitom využívají poznatky a zkušenosti s realizací uvedených alternativ, které umožňují najít cestu ke změně charakteru školní práce a najít tak cestu k cílům, které jim stanovuje Rámcový vzdělávací program.

V tomto a předchozích dvou příspěvcích jsem se Vám pokusil přiblížit problematiku alternativního a reformního vzdělávání. V příštích příspěvcích bych se rád věnoval v současné době raketově rozvíjející se speciální pedagogice.

Použitá literatura: Tomáš a Dana Kasperovi – Dějiny pedagogiky, Jan Průcha a kolektiv – Pedagogická encyklopedie, Jana Kantorová – Obecná pedagogika

Dobrý den přátelé,

některí z vás by možná dnešní kapitolu napsali sami. Infekce močových cest jsou velmi rozšířeným onemocněním, vyskytují se často.

Močový trakt je jedním z nejčastějších míst organismu, kde se infekce objevují. Odhadujeme, že se infekce močových cest objevují zhruba u 3-5 % populace v mladším věku a u 10-30 % starších jedinců. V mládí je infekce až 50krát častější u žen než u mužů, ve vyšším věku se tento rozdíl stírá.

Nejprve si krátce připomeneme **anatomii v močových cestách**. Ledvinami protéká krev, pod tlakem se filtruje moč do ledvinových pánviček. Z pánviček je moč vedena močovody (z každé ledviny vychází jeden), které ústí do močového měchýře. Při zvýšení tlaku moči v močovém měchýři nedochází normálně k zpětnému toku moči do močovodů. Výstup z močového měchýře je uzavřen svěračem, který se při močení uvolní a moč vyteče do močové trubice a tudy ven z těla. Močová trubice u mužů prochází prostatou a celou délkou penisu a je delší než ženská močová trubice. To má v otázce infekcí svůj význam.

Zánět může postihnout pouze **močový měchýř** (hovoříme o **cystitidě**), může však proniknout i do horních močových cest a způsobit zánět ledvin (tzv. pyelonefritidu).

Infekce močových cest (IMC) je situace, kdy je v moči přítomný nějaký patogen (cizorodý zárodek). Tímto patogenem mohou být bakterie, vzácněji viry nebo plísňe. Bakterie, které do močových cest pronikají, pocházejí obvykle z oblasti střevní. U žen se mohou agresivnější střevní bakterie hromadit v pochvě, odkud snadno pronikají do močových cest a stávají se zdrojem opakovaných infekcí. Původcem močové infekce jsou mikroorganismy endogenního původu, většinou z fekální flóry hostitele. Nejčastějším typem bakterií, které infekce vyvolávají, je *Escherichia coli* (až 85 %), ale vyskytnout se mohou i další typy, jako je *Proteus* nebo *Klebsiella*.

Mikroorganismy pronikají do močového ústrojí ve více než 95 % případů ascendentní cestou (vzestupný, stoupající, zpětně, proti proudu moči) ze zevního genitálu přes močovou trubici.

Mnohem snadněji se tak děje u žen, které mají kratší močovou trubici než muži, vyústění močové trubice u žen přiléhá k oblasti pochvy a konečníku.

IMC se vyskytují vzhledem k uzavřenosti močového ústrojí často. Jejich vznik je usnadněn **porušenou integritou močového systému**.

Pro průnik bakterií do močových cest a vznik zánětu je rozhodující poměr agresivity bakterií a obranyschopnosti močových cest.

Obranyschopnost močových cest je dána celou řadou faktorů:

— anatomická stavba močových cest, kdy kratší močová trubice u žen ve srovnání s muži zvyšuje riziko vzniku zánětu, příčinou infekce může být i zúžená močová trubice apod.

— funkce močových cest. Proud moči a úplné vyprázdnění měchýře vede k mechanickému vyplavení bakterií a brání jejich množení. Situace,

kdy se měchýř nevyprazdňuje dokonale, vzniku zánětu nahrávají.

— složení moči. Moč je relativně kyselá, obsahuje navíc některé složky, které bakterie ničí

— imunita organismu

Existují určité situace, které **vznik infekcí podporují, faktory zvýšené vnímavosti k močové infekci**. Vznik infekce usnadňují anatomické a funkční překážky v močových cestách (močové katetry, vezikoureterální reflux (zpětný tok, reflux moči z močového měchýře do močovodu, někdy až do ledvinové pánvičky), hypertrofie prostaty, konkrementy, neurogenní mechýř). U žen je to například pohlavní styk nebo těhotenství. Diabetes mellitus – cukrovka predisponuje k IMC úměrně stupni glykosurie. Imunodeficitní stavy, pohlavní choroby, či jiná onemocnění močových cest.

Diagnóza. Důležité je vyšetření moči – moč a sediment a kultivačně. Bakteriální infekci lze definovat jako stav usídlení a rozmnožení bakterií v močovém ústrojí – je přítomná **bakteriurie (přítomnost bakterií v moči)**. Kontaminaci moči se snažíme zabránit odběrem středního proudu moči. K odlišení bakteriurie od kontaminace byl zaveden termín **signifikantní bakteriurie** (definovaný jako přítomnost více než 10 na 5 bakterií v 1 ml vzorku spontánně vymočené čerstvé moči). Signifikantní bakteriurie svědčí s více než 80% pravděpodobností pro přítomnost bakterií v močovém měchýři. Při speciálním odběru moči (cévkovaná moč) může být přesvědčivým průkazem bakteriurie i počet mikrobů menší než 10 na 5 v 1 ml moči. **Kultivačnímu nálezu** signifikantní bakteriurie odpovídá průkaz přítomnosti mikroorganismů 1-10 bakterií na zorné pole při mikroskopickém vyšetření moči. Pozitivní kultivační nález je doplněn vyšetřením **citlivosti** izolovaných bakteriálních kultur **na antibiotika**. Signifikantní bakteriurie je při symptomatické močové infekci provázena **leukocyturií** (přítomnost bílých krvinek v moči).

Metody lokalizace močové infekce – posoudit, zda se infekce lokalizuje jen na močový měchýř či zda postihuje také ledviny. **Cystoskopie a katetrizace** se separovaným odběrem a bakteriologickým vyšetřením moči.

Zobrazovací metody – pomáhají k odhalení komplikujících faktorů močových cest (obstrukce, konkrementy, vývojové anomálie). **Vylučovací urografie** – intravenózní urografie, IVU – rentgenové kontrastní vyšetření ledvin. Posouzení změn pánvičky, kalichů i ureterů, lokalizace konkrementů.

K průkazu vezikoureterálního refluxu může přispět **mikční cystografie**. Ultrasonografie může prokázat některé komplikující faktory – ledvinové cysty, kameny. USG nenahrazuje vylučovací urografii, neumožňuje kvalitní zobrazení ledvinových kalichů a močovodů. **Cystoskopie** je indikována u nemocných s recidivujícími infekcemi močových cest a negativním nálezem na vylučovací urografii nebo s recidivujícími dysuriemi (obtížné a bolestivé močení, provázené pálením a řezáním) při negativním bakteriologickém nálezem. U nemocných s poruchou vyprazdňování močového

vého měchýře je indikováno **urodynamické vyšetření**.

Klinický obraz. Pří-

znaky infekce močového měchýře jsou velmi různé a mohou se projevovat od středního dyskomfortu s častějším močením až k velmi závažným stavům.

Komplikovaná i nekomplikovaná IMC nepůsobí závažnější poškození ledvin v případě anatomicky a funkčně neporušeného močového ústrojí. Odlišení infekce dolních a horních močových cest nemá praktický význam. Z hlediska vzniku závažnějšího postižení ledvin a močových cest a recidiv močové infekce je rozhodující přítomnost komplikujících faktorů anatomických (litiáza, obstrukce, reflux, prostata, katetr) i jiných (abúzus analgetik, DM, imunosuprese).

Rekurence, reinfekce, relaps – izolovaná nekomplikovaná IMC nečiní terapeutické problémy. Rekurence (návrat, opětovné objevení) IMC bývá terapeuticky obtížná. Infekce stejným patogenem do 3 týdnů od poslední terapie, která vedla k sterilizaci moči, označujeme jako relaps. Reinfekce je definována jako eradikace bakteriurie terapií, po níž následuje infekce odlišným patogenem.

Asymptomatická bakteriurie – bezpříznaková – terapie není nutná, dochází k spontánnímu vymizení nálezu. Je třeba počítat s přechodem do symptomatické infekce.

Komplikovaná asymptomatická bakteriurie – může vést k infekci a poškození ledvin. Může se vyvinout až u 30% těhotných žen. Nutné kultivační vyšetření moči v 1. trimestru.

Infekce dolních močových cest – cystitida, uretritida – je velmi častá. Zachycena u 80% *E. coli*. Klinicky se projevuje pálením při močení, pocit neúplného vymočení, bolesti nad symfyzou, únava.

Vyvolaná sexuální aktivitou.

Uretrální syndrom – opakované dysurie (obtížné a bolestivé močení, provázené pálením a řezáním) časté nucení k močení. I vaginální infekce mohou být spojeny s pálením při průchodu moči zánětlivě postiženými zevními genitáliemi.

U mužů jsou IMC vzácnější než u žen, důležitou skupinu tvoří s prostatitidou. **Akutní bakteriální prostatitida** se projevuje bolestí v podbřišku, teplotami a obtížemi při mikci (močení). Prostata je zvětšená a bolestivá. U chronické bakteriální prostatitidy jsou déle trvající příznaky spojené s recidivujícími IMC a hematurií.

Infekce horních močových cest je spojená s infekcí ledvin.

Infekce solitární ledvinové cysty či několika cyst – klinicky se projevuje recidivující infekcí.

Terapie. Taktika léčby se liší u nekomplikovaných a komplikovaných (často) rekurentních infekcí.

K podpůrným opatřením patří **vysoký příjem tekutin** k udržení diurézy vyšší než 2000 ml denně, v 2 až 3 hodinových intervalech. 7 až 10 dní po skončení terapie je vhodné provést kontrolní vyšetření moči.

Chodci musí mít reflexní prvky

Chodci musí nosit za snížené viditelnosti reflexní prvky. Novela zákona o silničním provozu stanovuje, že pokud se lidé například za tmy, šera nebo mlhy pohybují mimo obec po krajnici nebo okraji silnice, která není osvětlená, musí mít nějaký reflexní prvek.

Za nedodržení bude hrozit pokuta až dva a půl tisíce korun. Místo udělování sankcí však policejní hlídky budou lidem spíše domlouvat a rozdávat jim reflexní pásky a tašky, aby příště zákon neporušovali a pohybovali se na silnici bezpečněji.

Chodci nebudou muset nosit reflexní vesty, bude stačit, aby měly pásky nebo reflexní prvky, které jsou součástí oblečení nebo batohů.

Cílem zákona má být prevence vážných a smrtelných nehod způsobených tím, že chodec nebyl na silnici dostatečně viditelný.

Vhodný reflexní prvek tak může zachránit nemalý počet životů. Vidět a být viděn je základní pravidlo bezpečnosti na silnicích.

V NĚMECKU SE BUDOU STAVĚT DÁLNICE S TROLEJEMI

SVĚT SE ELEKTRIFIKUJE. A NĚMECKO CHCE V ELEKTRIFIKACI DOPRAVY ZAJÍT TAK DALEKO, ŽE NAD DÁLNICEMI NAPNE TROLEJE. Z NICH BUDOU ČERPAT ENERGII NÁKLADNÍ AUTOMOBILY

Šlo by o speciální hybridní kamióny, které v současnosti vyvíjí Scania ve spolupráci s firmou Siemens. Ty by měly mít chytré pantografy, které se o všechno postarají samy. Při rychlostech do 90 km/h by byly zapojeny k trolejím, jakmile by rychlost stoupla, samostatně by se odpojily. Stejně tak by se odpojily ve chvíli, kdy by vůz vybočoval apod.

Výhodou tohoto řešení je, že elektřinu si nevozí kamion s sebou v ohromných akumulátorech, ale je k dispozici přímo na místě, kde je to potřeba.

Ale k tomu budou zapotřebí speciální dálnice – takzvané eHighways, které budou mít nad sebou natažené troleje. Tuhle novinku už nyní podporuje němec-

ké Ministerstvo dopravy, které už vypsalo výběrové řízení na zhotovitele dvou testovacích úseků ve Šlesvicku-Holštýnsku a Hesensku. Oba úseky by měly být dlouhé 12 km a první vozy by na ně měly vjet už v roce 2018.

Nákladní automobily napojené na síť v době připojení sníží emise až o 90 % a ročně by se ušetřilo 2 000 000 tun CO₂, a to pouze v případě, že by bylo elektrifikováno 30 % německé kamionové dopravy. Spočítáno je i to, že dopravci by ročně ušetřili za palivo 20 000 euro (540 000 Kč) u vozidla o hmotnosti 40 tun a s nájezdem 100 000 km.

Už dnes se ale prohání první kamióny s pantografy po silnicích. Jeden kus je už elektrifikovaný ve Švédsku a jedna testovací dráha je v Německu.

Jak na startovací kabely

Před propojováním kabelů by neměl běžet ani motor „oživovacího“ vozu. Začínáme připojením svorky červeně označeného kabelu ke kladnému pólu vybitého akumulátoru, pokračujeme připojením druhého konce ke kladnému pólu nabitého akumulátoru. K jeho zápornému pólu se připojí svorka černě označeného kabelu, jehož druhý konec připojíme ke kovové části motorového prostoru vybitého vozu. Poslední krok je nesmírně důležitý, protože pokud se druhým koncem černého kabelu dotknete záporného pólu vybité baterie, může dojít k jiskření, vypuštění chemických výparů a v krajním případě i k výbuchu! Nyní nastartujte automobil s nabitou baterií, díky čemuž máte k dispozici větší proud a neriskujete vybití zdravého akumulátoru. Zkuste nastartovat motor vybitého vozu, nemusí to však jít hned, ale klidně až za patnáct minut. Poté se doporučuje vypnutí motoru „oživovacího“ automobilu, a pokud motor s původně vybitou baterií stále běží, máte vlastně vyhráno. Stačí už pak pouze odpojit kabely (postup je opačný než při zapojení) a ustálenou jízdou dobít vybitý akumulátor.

Rozšiřuje se okruh zemí, kde je pod pokutou zakázáno kouřit v autě, v němž mezi spolujezdcí sedí dítě. V Anglii a Walesu platí tento zákaz už od roku 2015,

Itálie se k restrikcím také už přidala, a za zapálenou

Pokud sedí v autě dítě nebo mladiství do 18 let, nesmí

KOUŘENÍ ZA VOLANTEM NENÍ IN

řít. Pokud cestující pravidlo poruší, hrozí řidiči pokuta až 100 liber.

cigaretu za volantem už můžete zaplatit pokutu i ve Skotsku.

řít. Pokud cestující pravidlo poruší, hrozí řidiči pokuta až 100 liber.

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Hana Frydryšková – OHL ŽS

Oldřich Sobol – OHL ŽS

MUDr. Gabriela Ritterová – DZ Olomouc

Ing. Milan Konta – AŽD Praha

Jana Handrejchová – ČD Travel

Martin Slaviček – AŽD Praha, MZ Kolín